

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia 22 października 2019 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Jezioro Turzycowe”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340, z 2019 r. poz. 1696) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 1 rok zadania ochronne dla rezerwatu „Jezioro Turzycowe”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań zawiera załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 22 października 2019 r.

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1.	Istniejąca sieć melioracyjna powodująca przesuszenie torfowisk i niekorzystne zmiany w szacie roślinnej.	Wybudowanie 2 przetamowań na rowie odprowadzającym wodę z rezerwatu w kierunku południowym.
2.	Antropopresja.	Uzupełnienie i utrzymanie w dobrym stanie tablic urzędowych oraz oznaczeń granicy rezerwatu na drzewach.

Załącznik nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1	Poprawa warunków hydrologicznych na torfowiskach.	Wykonanie 2 przetamowań (z worków jutowych lub z innego naturalnego materiału wypełnionych lokalnym gruntem) na rowie odprowadzającym wodę z rezerwatu w kierunku południowym. Wysokość piętrzenia – ok. 10 cm poniżej górnej krawędzi rowu.	Oddział: 137b.
2	Utrzymanie oznaczenia granic rezerwatu.	1) Kontrola stanu tablic urzędowych, w razie potrzeby naprawa, wymiana lub uzupełnienie; 2) oznaczenie granicy rezerwatu zieloną opaską na drzewach.	Granica rezerwatu.

¹⁾ Oddziały leśne wg projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Kartuzy, obrębu Mirachowo na lata 2018-2027.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340, z 2019 r. poz. 1696.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat został powołany na mocy zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 listopada 1959 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP Nr 97 poz. 524), zmienionego na podstawie § 6 zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 10 maja 1989 r. zmieniającego zarządzenia w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (MP Nr 17 poz. 119). Powierzchnia rezerwatu, zgodnie z aktem z 1989 roku wynosi 11,39 ha. Cel ochrony został sformułowany jako: „*odtworzenie jedyne go na Pomorzu stanowiska turzycy skąpokwiatowej na granicy zasięgu oraz zachowania rzadkich zbiorowisk i gatunków roślin torfowiskowych*”.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, w powiecie kartuskim, w gminach Kartuzy i Sierakowice. Zlokalizowany jest w obrębie obszarów Natura 2000 Kurze Grzędy PLH 220014 oraz Lasy Mirachowskie PLB 220008, a także w granicach Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Rezerwat obejmuje grunty Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Kartuzy.

Najcenniejsze fragmenty rezerwatu obejmują jezioro dystroficzne z otaczającym je płem mszarnym. Występuje tam bardzo dobrze wykształcony mszar dolinkowy z *Carex limosa* oraz kształtujący się mszar ze *Sphagnum magellanicum*, *Andromeda polifolia*, *Vaccinium oxycoccos* i innymi gatunkami wysokotorfowiskowymi. W rezerwacie nie stwierdzono obecności turzycy skąpokwiatowej *Carex pauciflora*.

Teren obecnego rezerwatu podlegał różnorodnym działaniom, które doprowadziły do przekształcenia szaty roślinnej, znacznego przesuszenia złoza torfowego i jego częściowej mineralizacji. Odwadnianie złoza torfowego rozpoczęło się prawdopodobnie już w XIX w., jednak jeszcze na początku XX w. dominowały tu zbiorowiska otwartych torfowisk wysokich. W latach 70-tych XX w. drzewostan boru bagiennego porastającego część tego terenu został wycięty (również w granicach rezerwatu), a na jego miejsce wprowadzono świerk i sosnę. W latach 80-tych pogłębiono rowy odwadniające, co doprowadziło do obniżenia poziomu wody w złożu torfowym i jeziorku dystroficznym o około 1m. W chwili obecnej część rowów jest już zarośnięta, nadal jednak funkcjonuje głęboki rów przecinający cały rezerwat w kierunku północ-południe i drenujący torfowisko. Przy północnej granicy rezerwatu woda w rowie blokowana jest przez zastawkę wykonaną przez Nadleśnictwo Kartuzy. Nie jest ona jednak wystarczająca dla prawidłowego uwodnienia torfowiska, gdyż woda płynie rowem również w kierunku południowym.

Z uwagi na odpływ wody z rezerwatu w dwóch kierunkach – południowym i północnym, niezbędne jest również zbudowanie dwóch nowych przetamowań: w środkowej części torfowiska i przy południowej granicy rezerwatu (części północnej

rezerwatu). Dla jak najszybszego zahamowania odpływu wody przetamowania można wykonać z worków wypełnionych miejscowym gruntem, docelowo jednak należy wykonać drewniane zastawki, które pozwolą na stabilne blokowanie odpływu wody z torfowiska.

W rezerwacie od wielu lat wykonywany jest monitoring poziomu wód gruntowych. Zainstalowany automatyczny miernik (diver) będzie rejestrował również zmiany poziomu wód gruntowych po wybudowaniu przetamowań, co pozwoli na ocenę efektów wykonanych działań.

Przeciwdziałaniu antropopresji wynikającej z nieświadomego przekraczania granic rezerwatu będzie służyło uzupełnienie tablic urzędowych i utrzymanie ich w dobrym stanie oraz namalowanie zielonych opasek na drzewach rosnących na granicy rezerwatu.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt i grzybów; działania podejmowane dla zachowania ekosystemów będą służyły również zachowaniu tych elementów ekosystemów.

W rezerwacie nie występują obszary objęte ochroną ścisłą i krajobrazową.

Informacja o przystąpieniu do sporządzania zadań ochronnych dla rezerwatu „Jezioro Turzycowe” została zamieszczona w serwisie Ekoportal w dniu 10.10.2019 roku (karta nr 741/2019).

Działania polegające na wykonaniu przetamowań w rowie oraz utrzymaniu/uzupełnieniu tablic urzędowych, wykona RDOŚ w Gdańsku. Za oznaczenie granic na drzewach (zielonymi paskami) odpowiada Nadleśnictwo Kartuzy.